

УДК 338.984

Фальковський А.А., магістрант ФБСО, гр. МОМ-24
Науковий керівник: Ткачук Г.Ю., к.е.н., доц., доцент
кафедри менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій
Державний університет «Житомирська політехніка»

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ

В умовах ринкової економіки та наявності жорсткої конкуренції підвищується роль та актуальність процесу планування господарської діяльності суб'єктів бізнесу. Планування необхідне в першу чергу для того, щоб можливо було заздалегідь передбачити ситуації, які можуть несприятливо позначитися на діяльності підприємства, передбачити можливі ризики та провести конкретні заходи щодо їх зниження та нейтралізації. Процес планування сприяє можливості узгодити поточну діяльність підприємства, утворивши тим самим систему, яка підтримує ефективне функціонування підприємства.

Основним елементом системи планування - це фінансове планування. Воно є складовою всього процесу планування і відповідно управлінського процесу.

Фінансовий план – документ, що відображає обсяг надходження та витрачання грошових коштів, що фіксується в балансі доходів і витрат підприємства, організації, включаючи взаємини із бюджетом на запланований період.

Фінансовий план необхідний підприємству, організації для складання прогнозу фінансових результатів діяльності та організації раціонального руху фінансових ресурсів відповідно до обраної фінансової стратегії.

Головна мета складання фінансового плану – узгодження намічених витрат з виробничого та соціального розвитку підприємства, організації з його фінансовими можливостями.

В процесі складання фінансового плану [1]:

- визначають джерела та обсяг власних фінансових ресурсів підприємства, організації (прибуток, амортизація та ін.);
- вивчають можливість та доцільність залучення фінансових ресурсів за рахунок випуску цінних паперів, отримання кредитів, благодійних внесків тощо;
- обирають оптимальні для конкретної ситуації форми утворення та використання фондів грошових коштів, взаємовідносин з бюджетом, банками, вищими органами, своїми працівниками;
- встановлюють раціональні пропорції розподілу фінансових ресурсів на внутрішньогосподарські потреби: розширення та переозброєння виробництва, матеріальне стимулювання, задоволення соціальних потреб членів трудового колективу або вкладення в інші підприємства та організації (участь у формуванні статутних капіталів, купівля цінних паперів та інші операції на фінансовому ринку);
- визначають доцільність та економічну ефективність запланованих капіталовкладень;
- виявляють внутрішні резерви виробництва та підвищення його рентабельності на базі наявних матеріальних та трудових ресурсів, виробничих потужностей, а також перспективи впровадження досягнень НТП та вдосконалення організації та управління виробництвом.

Основна форма фінансового плану – баланс доходів та витрат. Складання фінансового плану передбачає виконання комплексу розрахунків за доходами та надходженнями коштів, витратами та відрахуваннями, платежів до бюджету, а також ув'язування між собою доходів та видатків шляхом розробки перевірконої таблиці до фінансового плану та самого фінансового плану як зведеного документа. Залежно від форми власності, організаційно-правової форми підприємства право затверджувати фінансовий план надається загальним зборам членів трудового колективу, акціонерам або засновникам підприємства, раді директорів чи іншому органу управління, уповноваженому відповідно до статуту підприємства вирішувати фінансові питання [2; 3]. Фінансові плани з урахуванням прогнозованого періоду руху фінансових ресурсів ділять на перспективні (стратегічні), складаються на 3-5 і більше років, та поточні (річні).

У світовій та вітчизняній практиці фінансовий план є найважливішим елементом бізнес-плану, що складається для обґрунтування конкретних інвестиційних проектів та програм та для управління поточною та стратегічною фінансовою діяльністю підприємства. Таким чином, якщо підприємство планомірно рухатиметься і виконуватиме поставлені завдання на кожному етапі та рівні фінансового планування (стратегічному, поточному та оперативному), то це буде фундаментом для її процвітання. Сьогодні фінансове планування є не просто можливим, а обов'язковим елементом управління.

Список використаних джерел:

1. Гріщенко І. В., Гринчук Т. П. Основні аспекти фінансового планування в системі фінансової безпеки підприємства. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/61/56>
2. Дорошенко О.О., Сорокатиї В.М. Фінансове планування на підприємстві як метод мінімізації фінансових ризиків. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9446>
3. Сидорчук І. Роль та особливості фінансового планування в діяльності підприємства. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/01/2022-312-61-28.pdf>